

П.Г.Перерва, В.Л. Товажнянський // Економіка розвитку. – Х. : ХНЕУ. – 2010. – №2 (54). – С.46-50. 23.; 10. *Гладенко И.В.* Мониторинг производственно-коммерческой деятельности промышленного предприятия / *И.В.Гладенко, П.Г.Перерва, В.Л.Товажнянский, Т.А.Кобелева* // Вісник НТУ «ХП». Технічний прогрес і ефективність виробництва. – 2009. – № 36-1. – С. 12-22.; 11. *Перерва П.Г.* Моделирование стратегической политики маркетингу конкурентоспособности на засадах бенчмаркінгу / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Економічні науки : зб. наук. праць. Сер. : Економіка та менеджмент. – Луцьк : ЛНТУ, 2012. – Вип. 9 (34), ч. 2. – С. 10-23.; 12. *Ілляшенко С.М.* Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: монографія // за ред. С.М. Ілляшенка. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 615 с.; 13. *Перерва П.Г.* Підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств на засадах синергетичного бенчмаркінгу / *П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева, Н. П. Ткачова* // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка" : зб. наук. праць. вісника політехніка, 2015. – № 819. – С. 167-174.; 14. *Яковлев А.И.* Комерціалізація інтелектуальної власності: проблеми визначення та правового забезпечення / *А.И.Яковлев, О.П.Косенко, М.М.Ткачов* // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2013. – С. 309-311.; 15. *Перерва П.Г.* Управління інноваційною діяльністю // Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / *О.А.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський*, та ін., за ред. О.А.Старостіної. – К. : Знання, 2009. – 1070 с.; 16. *Перерва П.Г.* Формування кон'юнктури ринку електротехнічної продукції / *П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова* // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : зб. наук. праць. Сер. : Проблеми економіки та управління. – Львів : Львівська політехніка, 2015. – № 815. – С. 118-125.; 17. *Ткачова Н.П.* Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Економіка розвитку. – Харків : ХНЕУ, 2011. – № 4 (60). – С. 116-120.; 18. *Старостіна А.О.* Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / *А.О.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський* та ін.; за ред. А.О.Старостіної. – К.: Знання, 2009. – С.461-518.; 19. *Ткачова Н.П.* Синергетичний ефект бенчмаркінгу конкурентних переваг / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Маркетинг і менеджмент інновацій . – 2011. – № 4(1). – С. 55- 66.

ПЕРСПЕКТИВЫ СОВРЕМЕННОЙ ИННОВАЦИОННОЙ ПЕРЕСТРОЙКИ СТРАНЫ

Д-р. екон. наук, проф. Косенко А.П.; д-р. екон. наук, проф. Перерва П.Г.
Национальный технический университет «Харьковский политехнический институт»

Большинство аналитиков также сходятся во мнении, что устойчивой и прогрессирующей может быть та экономика, которая порядка 70% внутреннего спроса удовлетворяет за счет производства предприятий отечественной отрасли машиностроения, в которую включены подотрасли тяжелого и среднего машиностроения: судостроение, сельскохозяйственное, химическое, лесопромышленное, строительное и коммунальное машиностроение, станкостроение, авиационная и автомобильная промышленность. В настоящее время при несопоставимой разнице стартовых условий зарубежных и украинских производителей доля продукции отечественной отрасли машиностроения на украинском рынке не превышает 15-20%. Такое технологическое отставание заключается не только в нехватке средств, накапливающихся долгах, но и стратегически неверным подходом к ведению бизнеса. Получаемые, в том числе и от государства, деньги тратятся не на формирование задела для будущего – борьбу с собственной технологической отсталостью, наладку в кратчайшие сроки выпуска качественной, востребованной и

конкурентоспособной продукции отечественного производства, – а на банальное «латание дыр» текущего характера. Вместе с тем, как показывают результаты многих исследований, одним из ключевых показателей, отражающих роль науки и инноваций в системе международных экономических отношений страны, является объем экспорта высокотехнологичной продукции и его доля в общем объеме экспорта обрабатывающей промышленности государства (табл. 1).

Таблица 1 - Экспорт высокотехнологичной продукции в развитых странах мира

Страна	Объем экспорта высокотехнологичной продукции, млрд долл.	Доля в мировом экспорте, %	Доля экспорта высокотехнологичной продукции в объеме экспорта обрабатывающей промышленности, %
КНР	457,1	23,7	25,81
Германия	183,4	9,5	14,96
США	145,3	7,5	18,09
Япония	126,5	6,6	17,46
Сингапур	126,4	6,5	45,16
Южная Корея	122	6,3	25,72
Франция	105,1	5,4	23,75
Великобритания	68,9	3,6	21,31
Нидерланды	67,1	3,5	19,81
Малайзия	61,1	3,2	43,39

На сегодняшний день экономические соревнования за лидерство на мировых рынках связано, прежде всего, с инновациями. Большинство индустриально развитых стран строят свою стратегию долгосрочного роста, преимущественно на основе перехода на инновационный путь развития.

В настоящее время в развитых странах показатель прироста ВВП за счёт внедрения новых технологий составляет 60-90%, в то время, как в Украине он составляет менее 1%. Большинство существующих предприятий не проявляют необходимой инновационной активности и занимаются преимущественно добычей и обработкой сырья.

Согласно статистическим данным, количественный показатель инноваций снижается. Так в 2006 году инновационной деятельностью в промышленности занималось 1118 предприятий (11,2 % от всех промышленных предприятий). Для сравнения, в 2005 году действовало 1193 предприятия промышленности, занимающихся инновационной деятельностью (11,9 % от всех промышленных предприятий).

На данный момент преобладающим направлением инновационной активности по видам экономической деятельности является производство кокса и продуктов нефтепереработки (треть предприятий занимается инновационной деятельностью), после неё идут машиностроение, химическая и нефтехимическая промышленность (пятая часть занимается инновационной деятельностью), металлургическое производство (12,9 %), производство продуктов питания, напитков и табачных изделий (9,4 %). Наименьшее количество инноваций наблюдается в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды (3,6 % от всех предприятий занимаются инновациями).

По индексу глобальной конкурентоспособности Всемирного экономического форума Украина занимает 78 место из 125 стран. Ученые нашей страны выделяют следующие перспективы современной инновационной перестройки:

- ❖ завершеніє формування стабільної нормативно-правової бази, котра буде рівною для всіх інвесторів і інноваторів;
- ❖ концентрація фінансових і інтелектуальних ресурсів для розвитку перспективних технологічних напрямів і інноваційних проєктів, котрі забезпечать значительне впливання на конкурентоспроможність і збільшать ефективність економіки;
- ❖ розвиток інноваційної інфраструктури;
- ❖ побудова системи взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери в розвитку інноваційної діяльності;
- ❖ створення системи інноваційних програм для реалізації пріоритетів інноваційного розвитку;
- ❖ формування внебюджетних джерел підтримки інноваційної діяльності, за рахунок більш прибуткових підприємств або кредитних ресурсів з фінансового ринку;
- ❖ комерціалізація результатів різного роду наукових досліджень, створення в інститутах НАН України підрозділів, відповідаючих за трансферт технологій;
- ❖ формування достатньо ефективного внутрішнього ринку високих технологій.

Рішення даних проблем має важливе значення як для економіки України в цілому, так і для підприємств, впроваджуючих в своїй господарській діяльності інновації. Рішення цих проблем можливо завдяки розвитку науки, розширенню інфраструктури системи державного управління інноваціями, накопленню досвіду і знанням, досвіду інноваційного розвитку сусідніх держав.

Наші дослідження показують, що головним перешкодою в розвитку інноваційної діяльності є недостатнє фінансування. Україна має достатній інтелектуальний потенціал для технологічного прориву на зовнішні ринки, для кардинального інноваційного розвитку власної економіки. Наприклад, зміна кількості виданих патентів і поданих заяв на винаходи також визначає майбутнє виробничого проєктування. Необхідність радикального підвищення конкурентоспроможності українських виробів на світовому рівні, комерціалізації інновацій (особливо технологічного напрямку) і в найкоротші терміни одержання і максимізація прибутку сприяють зросту фінансування інноваційної діяльності.

Література: 1. *Яковлев А.І.* Аналіз сучасного стану інтелектуально-інноваційної діяльності в Україні / *А.І.Яковлев, О.П.Косенко, М.М.Ткачов* // Вісник НТУ "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес і ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 25 (1134). – С. 162-174.; 2. *Перерва П.Г.* Банкрутство, санація та реструктуризація підприємства як економічні категорії антикризового управління / *П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, В.Л.Товажнянський* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". – 2015. – № 59 (1168). – С. 148-152.; 3. *Косенко А.П.* Дослідження факторів інноваційного потенціалу на мезорівні / *А.П. Косенко* // Наукові праці ДонНТУ. – 2005. – Серія економічна. – Вип.100, Ч.2. – С.12-19.; 4. *Перерва П.Г.* Аналіз фінансового стану підприємства / *П.Г.Перерва, О.Н.Савенкова* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ", 2002. – № 11-2. – С. 118-121.; 5. *Косенко О.П.* Комерціалізація інтелектуально-інноваційних технологій [Монографія] / *О.П.Косенко*. - Х.: «Смугаста типографія», 2015.- 517 с.; 6. *Перерва П.Г.* Збалансована система показників в інноваційно-інвестиційній політиці промислового підприємства / *П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ "ХПІ". –

2015. – № 60 (1169). – С. 50-54.; 7. *Перерва П.Г.* Комплаєнс-программа промислового підприємства: сутність і задачі / *П.Г.Перерва* // Вісник Нац. техн. ун-ту "ХПІ" : зб. наук. пр. Сер. : Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПІ", 2017. – № 24 (1246). – С. 153-158.; 8. *Товажнянський В.Л.* Антикризовий моніторинг фінансово-економічних показників роботи машинобудівного підприємства / *П.Г.Перерва, В.Л.Товажнянський* // Економіка розвитку. – Х. : ХНЕУ. – 2010. – №2 (54). – С.46-50. 23.; 9. *Гладенко И.В.* Мониторинг производственно-коммерческой деятельности промышленного предприятия / *И.В.Гладенко, П.Г.Перерва, В.Л.Товажнянский, Т.А.Кобелева* // Вісник НТУ «ХПІ». Технічний прогрес і ефективність виробництва. – 2009. – № 36-1. – С. 12-22.; 10. *Перерва П.Г.* Моделювання стратегічної політики маркетингу конкурентоспроможності на засадах бенчмаркінгу / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Економічні науки : зб. наук. праць. Сер. : Економіка та менеджмент. – Луцьк : ЛНТУ, 2012. – Вип. 9 (34), ч. 2. – С. 10-23.; 11. *Ілляшенко С.М.* Маркетинг інновацій і інновації в маркетингу: монографія // за ред. С.М. Ілляшенка. — Суми: ВТД «Університетська книга», 2008. - 615 с.; 12. *Kocziszky G.* Anti-corruption compliance in the enterprise's program [Electronic resource] / *G.Kocziszky, M.Veres Somosi, P.G.Pererva* // Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі: зб. тез наук. робіт 2-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, 28-30 листопада 2017 р. / Кременч. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського.— Кременчук, 2017. – С. 164-167. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1r-buz8h9jl-bCWwpPrY7esG925mrQudP/view>*Перерва П.Г.*; 13. Підвищення конкурентоспроможності машинобудівних підприємств на засадах синергетичного бенчмаркінгу / *П. Г. Перерва, Т. О. Кобелева, Н. П. Ткачова* // Вісник Нац. ун-ту "Львівська політехніка" : зб. наук. праць. вісська політехніка, 2015. – № 819. – С. 167-174.; 14. *Яковлєв А.І.* Комерціалізація інтелектуальної власності: проблеми визначення та правового забезпечення / *А.І.Яковлєв, О.П.Косен* Сер. : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – Львів : Льво, *М.М.Ткачов* // Маркетинг інновацій і інновації у маркетингу : збірник тез доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції, 26-28 вересня 2013 р. – Суми : ТОВ "ДД "Папірус", 2013. – С. 309-311.; 15. *Перерва П.Г.* Управління інноваційною діяльністю // Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / *О.А.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський*, та ін., за ред. О.А.Старостіної. – К. : Знання, 2009. – 1070 с.; 16. *Ткачова Н.П.* Синергетичний ефект бенчмаркінгу конкурентних переваг / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Маркетинг і менеджмент інновацій . – 2011. – № 4(1). – С. 55- 66.; 17. *Перерва П.Г.* Формування кон'юнктури ринку електротехнічної продукції / *П.Г.Перерва, Т.О.Кобелева, Н.П.Ткачова* // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка» : зб. наук. праць. Сер. : Проблеми економіки та управління. – Львів : Львівська політехніка, 2015. – № 815. – С. 118-125.; 18. *Ткачова Н.П.* Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства / *П.Г.Перерва, Н.П.Ткачова* // Економіка розвитку. – Харків : ХНЕУ, 2011. – № 4 (60). – С. 116-120.; 19. *Kocziszky G.* Anti-corruption compliance in the enterprise's program [Electronic resource] / *G.Kocziszky, M.Veres Somosi, P.G.Pererva* // Стратегічні перспективи розвитку економічних суб'єктів в нестабільному економічному середовищі: зб. тез наук. робіт 2-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, 28-30 листопада 2017 р. / Кременч. нац. ун-т ім. Михайла Остроградського.— Кременчук, 2017. – С. 164-167. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/1r-buz8h9jl-bCWwpPrY7esG925mrQudP/view>; 20. *Старостіна А.О.* Маркетинг: теорія, світовий досвід, українська практика: підруч. / *А.О.Старостіна, Н.П.Гончарова, Є.В.Крикавський* та ін.; за ред. А.О.Старостіної. – К.: Знання, 2009. – С.461-518.; 21. Креативная экономика и предпринимательство: состояние и перспективы развития.